

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Plein 14 (Kortrijk, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2018F119
Juni 2018

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	7
1.3	Gemotiveerd advies.....	8
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....7

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

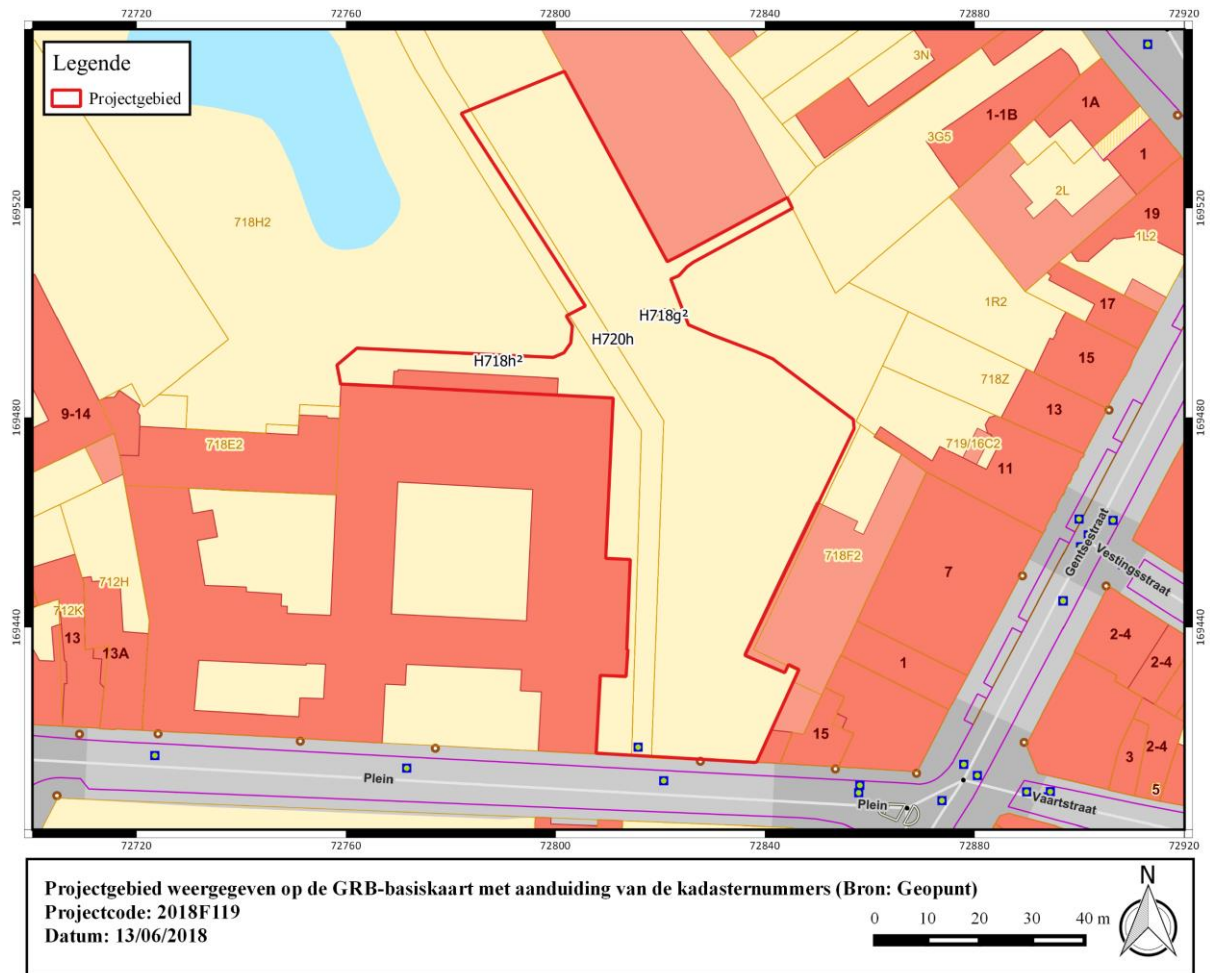
1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Vzw DPSA Diksmuidekaai 6 8500 Kortrijk	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Kortrijk
	Deelgemeente	/
	Postcode	8500
	Adres	Plein 14 8500 Kortrijk
	Toponiem	Plein 14
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 72700$ $Y_{\min} = 169401$ $X_{\max} = 72920$ $Y_{\max} = 169554$
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Kortrijk, Afdeling 3, Sectie H, nr's: 718h ² , 720h, 718g ² Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrnummers (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de heraanleg van een speelplaats met bijhorende infrastructuur en een nieuwe keldertrap. Het terrein is ca. 4285m² groot en is in het zuiden verhard en in het noorden bebost.

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen in de zandleemstreek binnen verstedelijkt gebied, langsheen de Leievallei. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer bestaand uit laat-Pleistoceen/vroeg-Holoceen sediment dat rust op fluviatiele afzettingen van het laat-Pleistoceen. Gelet de nabijheid van het alluvium van de Leie en de Grote Wallebeek is het terrein gelegen binnen een gradiëntsituatie. Er is bijgevolg een verhoogde verwachting inzake menselijke aanwezigheid tijdens het mesolithicum. Over het sediment is geen informatie voorhanden. De gegevens impliceren echter een relatief oppervlakkige archeologische situatie waarbij eventueel aanwezig erfgoed zichtbaar is onder de bouwvoor.

Cartografische gegevens indiceren een ligging op de noordoostelijke rand van het middeleeuwse stadsweefsel van Kortrijk. Zowel de Deventerkaart als de Sanderuskaart geven in de omgeving van het plangebied bebouwing weer. Deze bebouwing verdwijnt echter begin de 18^e eeuw naar aanleiding van de inrichting van nieuwe defensieve structuren. Op de Ferrariskaart is ter hoogte van het plangebied een duidelijke aarden omwalling weergegeven en een watervoerend lichaam. Ten zuiden van het plangebied is de bebouwing verdwenen en is een

oefenplein ingericht. Deze militaire infrastructuur krijgt het toponiem 't Fort. Ten oosten van het plangebied is op de Kabinetskaart een molen afgebeeld, deze is ook opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI 156725). Op jonger cartografisch materiaal is het waterlichaam dat aansluit op de Leiearm nog zichtbaar. Net ten westen van het plangebied wordt halverwege de 19^e eeuw een klooster met meisjespensionaat gebouwd, waarbij het huidige plangebied in gebruik blijft als tuinzone. Het driehoekige oefenplein ten zuiden van de planlocatie blijft tot op heden herkenbaar in het stratenpatroon.

De orthofotosequentie toont een quasi ongewijzigde situatie tot in 2017. In het zuiden van het plangebied bevond zich een parking en fietsenberging, inclusief riolering. In het kader van reeds vergunde werken werden ter hoogte van het plangebied een werfweg en werfzone gerealiseerd en werden reeds nutsleidingen en rioleringen aangelegd. De wegkoffer werd reeds uitgegraven tot 40cm onder het maaiveld. Op basis van de beschikbare gegevens kan aangenomen worden dat de zuidelijke helft van het plangebied reeds verstoord is en de bewaringscondities m.b.t. artefactensites niet gunstig. Op het plangebied zijn geen archeologische waarden gekend. Ten zuidwesten van het plangebied werd bij verschillende onderzoeken restanten uit de Romeinse periode en middeleeuwen onderzocht.

Concreet is er ter hoogte van het plangebied een archeologische verwachting inzake grondvaste resten en eventuele artefacten onder de bouwvoor. Echter, gelet de huidige toestand van het plangebied, de gekarteerde bodemopbouw en de aard van de geplande werken is verder onderzoek weinig zinvol.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werken ter hoogte van Plein 14 te Kortrijk worden geen verdere onderzoeksdaden aanbevolen. Op basis van de huidige toestand van het terrein en de reeds uitgevoerde werken kan aangenomen worden dat het bodemarchief het zuidelijk deel van het plangebied reeds lokaal verstoord is en sterk versnipperd. Bijkomend dient rekening gehouden te worden met aard van de geplande werken. Het overgrote deel van deze werken bereikt een maximale diepte van 40cm onder het huidige maaiveld. Enkel ter hoogte van de funderingsvoeten voor de geplande luifel dient rekening gehouden te worden met een 90cm diepe verstoring over een gecombineerde oppervlakte van 25m². De verstoring ter hoogte van de geplande werkput voor de nieuwe keldertrap bedreigt een oppervlakte van ca. 30m². In het noordelijk deel van het plangebied betreffen de geplande werken in hoofdzaak de herinrichting van de groenzone en de aanleg van een wandel en fietspad. De maximale diepte van deze lineaire ingrepen is 40cm onder het huidige maaiveld.

Hoewel uitgegaan kan worden van een gedeeltelijk versnipperd bodemarchief in het zuiden van het plangebied dient dus ook rekening gehouden te worden met het feit dat het overgrote deel van de geplande werken niet of nauwelijks interfereert met het archeologisch leesbare niveau. Enkel de diepere ingrepen vormen een reële bedreiging voor eventueel aanwezig erfgoed. Deze zijn echter te beperkt in oppervlakte om bij verder onderzoek tot enige relevante kenniswinst te leiden. De financiële kost van enig verder onderzoek zal met andere woorden nooit in verhouding staan tot de mogelijke resultaten. Omwille van deze kosten-baten afweging dient dan ook afgezien te worden van enig verder onderzoek.

Uiteraard dient hierbij gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

1.4 Conclusie

De initiatiefnemer plant de aanleg van een speelplaats met bijhorende infrastructuur aan Plein 14 te Kortrijk. Op basis van de beschikbare gegevens is er een potentieel in grondvast erfgoed. Echter kan enerzijds aangenomen worden dat het bodemarchief in het zuiden van het plangebied reeds grotendeels versnipperd is en anderzijds dat het merendeel van de geplande werken niet of nauwelijks interfereert met het bodemarchief. De werken die wel dieper reiken zijn te beperkt in oppervlakte om bij verder onderzoek tot enige kenniswinst te kunnen leiden. Omwille van de kosten-baten afweging dient afgezien te worden van een doorlopend onderzoekstraject.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

